

ЗАТВЕРДЖЕНО
Розпорядження
Антимонопольного
комітету України
24.10.2019 № 20 -рп

Методика
формування карти регіонального розподілу державної допомоги

1. Ця Методика формування карти регіонального розподілу державної допомоги (далі – Методика) складена на підставі абзацу другого пункту 7 частини другої статті 8 Закону України «Про державну допомогу суб'єктам господарювання» з метою реалізації підпункту б) пункту 3 статті 267 Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським Співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони¹ (далі – Угода про асоціацію), щодо складання регіональної карти згідно з відповідними керівними принципами Європейського Союзу та враховує положення щодо карти регіональної допомоги, викладені в Керівних настановах щодо регіональної державної допомоги на 2014 – 2020 рр. (2013/С 209/01)², прийнятих Європейською Комісією (далі – Комісія).
2. Методика визначає віднесення територій України в регіонах другого рівня Номенклатури територіальних одиниць для статистики (NUTS³ II) до територій, ідентичних територіям ЄС, визначеним у статті 107(3)(а) Договору про функціонування Європейського Союзу⁴ (далі – Договір), або у статті 107(3)(с) Договору. Методика не містить норм права, має інформаційний, роз'яснювальний та рекомендаційний характер і використовується Антимонопольним комітетом України при виконанні ним вимог, встановлених другим реченням підпункту б) пункту 3 статті 267 Угоди про асоціацію.
3. Відповідно до підпункту а) пункту 3 статті 267 Угоди про асоціацію «для цілей застосування положень статті 262 цієї Угоди Сторони визнають, що протягом перших п'яти років після набрання чинності цією Угодою (до 01.01.2021) будь-яка державна допомога, надана Україною, буде оцінюватись з урахуванням того, що Україна має розглядатися як територія, ідентична до тих територій Європейського Союзу, які описані у статті 107(3)(а) Договору».

¹ https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2013:209:FULL&from=EN>

³ Французька, nomenclature des unités territoriales statistiques, NUTS, номенклатура територіальних одиниць для статистики. Державною службою статистики України розроблено проєкт класифікації територіальних статистичних одиниць України (далі – Проєкт класифікації), гармонізованої з європейською номенклатурою територіальних одиниць для статистики (NUTS). Зазначений Проєкт класифікації отримав схвальну оцінку експертів ЄВРОСТАТУ (EUROSTAT) та був визнаний таким, що відповідає вимогам Регламенту (ЄС № 1059/2003 Європейського Парламенту і Ради від 26.05.2003 про встановлення спільної класифікації територіальних одиниць для статистики (зі змінами). Згідно з Проєктом класифікації регіони України (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь) класифіковані як територіальні статистичні одиниці 2-го рівня, які повністю відповідають NUTS.

⁴ https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_b06

4. Стаття 107(3)(а) Договору передбачає, що «допомогу, що сприяє економічному розвитку регіонів з надзвичайно низьким рівнем життя або високим рівнем безробіття, та регіонів, зазначених у статті 349, з огляду на їхню структурну, економічну та соціальну ситуацію, можна вважати сумісною з внутрішнім ринком».
5. Стаття 107(3)(с) Договору передбачає, що «допомога, що сприяє розвитку певних видів економічної діяльності або певних сфер економіки, якщо така допомога не впливає негативно на умови торгівлі такою мірою, що це суперечить спільному інтересові, може вважатися сумісною з внутрішнім ринком».
6. Критерії для визначення регіонів, які відповідають умовам, передбаченим у статті 107(3)(а) або статті 107(3)(с) Договору, встановлені Комісією у Керівних настановах щодо регіональної державної допомоги на 2014 – 2020 рр. Регіони, які відповідають цим критеріям, визначаються, відповідно, як територія «А» або як територія «С».
7. Умови статті 107(3)(а) Договору відповідно до Керівних настанов щодо регіональної державної допомоги на 2014 – 2020 рр. задовольняються в регіонах NUTS II ЄС із валовим внутрішнім продуктом (ВВП) на душу населення, розрахованим у стандартах купівельної спроможності (СКС), який є нижчим або дорівнює 75 % середнього ВВП у СКС по ЄС.
8. Для визначення віднесення регіонів України рівня NUTS II до територій, що ідентичні територіям Європейського Союзу, які описані у статті 107(3)(а) Договору (території «А») або до територій, що ідентичні тим територіям Європейського Союзу, які описані у статті 107(3)(с) Договору (території «С»), враховуються такі чинники.

В Україні не ведеться статистика ВВП у СКС ні на рівні NUTS I (Україна), ні на рівні NUTS II (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь).

Статистика на рівні NUTS II в Україні ведеться в національній валюті (грн) щодо валового регіонального продукту (ВРП), який є аналогом ВВП на регіональному рівні.

9. У Методиці використовуються такі показники та джерела інформації.

Трирічний період, за який існують всі перелічені нижче показники.

ВВП на душу населення по Україні (у грн) за кожний рік трирічного періоду. Джерело інформації: Державна служба статистики України (Електронний ресурс), режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/vvp/vvp_ric/vvp_u.htm

Валовий регіональний продукт (ВРП) у розрахунку на одну особу за кожним регіоном рівня NUTS II в Україні (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь) (у грн) за кожний рік трирічного періоду. Джерело інформації: Державна служба статистики України (Електронний ресурс), режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2008/vvp/vrp/vrp2018_u.xls

Середній річний курс Національного банку України гривні до євро за кожний рік трирічного періоду. Джерело інформації: Національний банк України (Електронний ресурс), режим доступу: https://bank.gov.ua/files/Exchange_r.xls

Середній показник за трирічний період ВВП на душу населення по Україні (у євро) (**Показник У**). **Показник У** розраховується як середньоарифметичне за трирічний період від множення ВВП на душу населення по Україні (у грн) (за один рік трирічного

періоду) на середній річний курс Національного банку України гривні до євро (за цей же рік трирічного періоду).

Середній показник за трирічний період Валового регіонального продукту (ВРП) у розрахунку на одну особу за кожним регіоном рівня NUTS II в Україні (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь) (у євро) (**Показник Р**). **Показник Р** для кожного регіону рівня NUTS II в Україні розраховується як середньоарифметичне за трирічний період від множення ВРП на душу населення по цьому регіону (у грн) (за один рік трирічного періоду) на середній річний курс Національного банку України гривні до євро (за цей же рік трирічного періоду).

Валовий внутрішній продукт (ВВП) на душу населення по ЄС-28 (у євро) за кожний рік трирічного періоду. Цей показник отримується від ЄВРОСТАТУ⁵ (EUROSTAT) або з відкритих офіційних джерел ЄВРОСТАТУ. Джерело інформації: EUROSTAT (Електронний ресурс), режим доступу:

за 2017 рік: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9618249/1-26022019-AP-EN.pdf/f765d183-c3d2-4e2f-9256-cc6665909c80>

за 2016 рік: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/9618249/1-26022019-AP-EN.pdf/f765d183-c3d2-4e2f-9256-cc6665909c80>

за 2015 рік: <https://ec.europa.eu/eurostat/documents/2995521/7962764/1-30032017-AP-EN.pdf/4e9c09e5-c743-41a5-afc8-eb4aa89913f6>

Середній показник за трирічний період ВВП на душу населення по ЄС-28 (у євро) (**Показник ЄС**), який розраховується як середнє значення за трирічний період ВВП на душу населення по ЄС-28 (у євро).

10. На підставі показників, зазначених у пункті 9 цієї Методики, для кожного регіону рівня NUTS II в Україні розраховується відсоток (Д), який складає середній показник за трирічний період ВРП на душу населення по кожному регіону рівня NUTS II в Україні у євро від середнього показника за трирічний період ВВП на душу населення у євро по ЄС-28.

Д = Показник Р/Показник ЄС*100 %.

Також розраховується відсоток (Е), який складає середній показник за трирічний період ВВП на душу населення по Україні у євро від середнього показника за трирічний період ВВП на душу населення у євро по ЄС-28.

Е = Показник У/Показник ЄС*100 %.

11. Регіон України рівня NUTS II (Автономна Республіка Крим, області, міста Київ та Севастополь) розглядається як такий, що належить до території «А», якщо визначений за пунктом 10 цієї Методики відсоток (Д) дорівнює або є меншим за 75 %. В іншому випадку регіон України рівня NUTS II належить до території «С».

⁵ Статистична служба Європейського Союзу.

12. Особливості застосування розрахунків за цією Методикою до таких адміністративно-територіальних одиниць України рівня NUTS II:

Автономна Республіка Крим (АРК);

м. Севастополь;

Донецька область;

Луганська область.

До розрахунків по АРК та м. Севастополю ця Методика буде застосована після їх деокупації та отримання статистичних даних, передбачених пунктом 9 Методики.

До розрахунків по Донецькій та Луганській областях ця Методика застосовується з урахуванням наявних у Державної статистичної служби України статистичних даних щодо цих областей без врахування тимчасово окупованих територій.

Після деокупації тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях ця Методика буде застосована до зазначених областей після отримання статистичних даних, передбачених пунктом 9 Методики.

13. Залежно від віднесення регіону України до території «А» або території «С» для кожного регіону України рівня NUTS II визначається максимальна інтенсивність державної допомоги, яка дорівнює максимальній інтенсивності, що наведена в пункті 5.4 Керівних настанов щодо державної допомоги регіонам на 2014 – 2020 роки (або прийнятих Комісією інших нормативних актів щодо дії цих настанов після 2020 року).
14. За потреби, зокрема у випадку віднесення регіону до території «С» з урахуванням даних за пунктом 13 цієї Методики, ініціюються внесення змін до нормативно-правових актів Кабінету Міністрів України, які містять максимальні дозволені розміри державної допомоги.